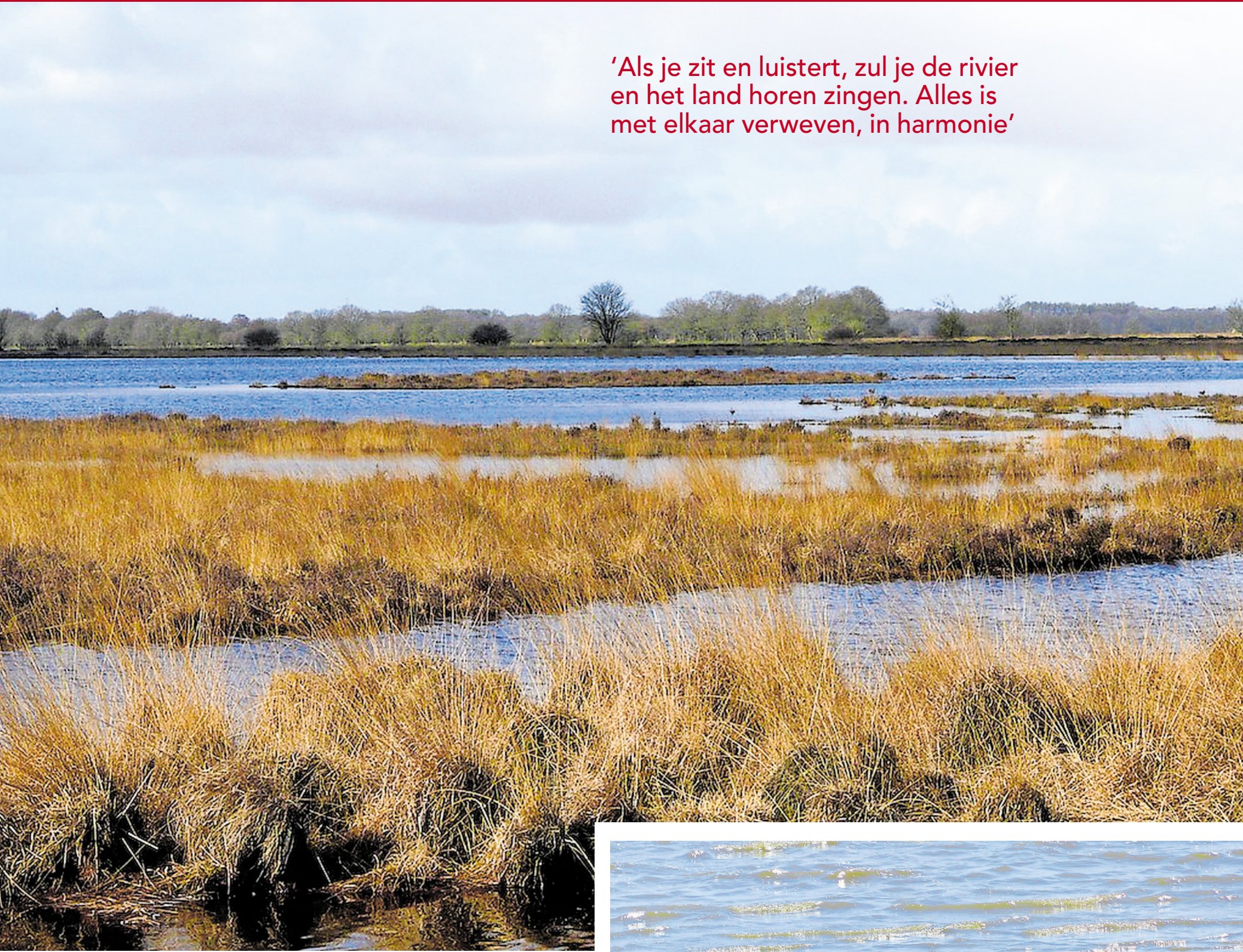

‘Als je zit en luistert, zul je de rivier en het land horen zingen. Alles is met elkaar verweven, in harmonie’

Kraloërplassen, Dwingelderveld. FOTO HERO MOORLAG

grondwet werd vastgelegd. In Spanje is de lagune Mar Menor rechtspersoon geworden. In Oostenrijk, Colombia en Brazilië wordt gewerkt aan de rechtspositie van nationale parken. Hoe geef je de natuur met dieren, bomen en planten een stem? Daarover steggelde de gemeente Eijsden-Margraten in Zuid-Limburg. De gemeente gaf de natuur een voegd die opkomt voor de belangen van beken, bomen en dieren. De natuur werd rechtspersoon. Er zijn initiatieven om de Maas in Lim-

burg en natuurgebied Amelisweerd in Utrecht rechtspersoonlijkheid te geven. In mei 2023 opperde een groep wetenschappers van Nyenrode Universiteit het voorstel ons grootste natuurgebied, de Waddenzee, rechtspositie te geven. Dat is ingewikkelder dan de rechtspositie van de Whanganui-rivier.

Waddenzee

De belangen in de Waddenzee zijn behoorlijk divers: kokkel-, garnalen- en platvisserij, olie- en gasboringen, veerdiensten naar de eilanden en toerisme in de vorm van pleziervaart en surfen.

Toch vinden de wetenschappers dat ons antropocentrisch wereldbeeld moet worden bijgesteld. De mens is niet heerser over de natuur, maar onderdeel van. Voor wat betreft de Waddenzee is nu het woord aan de minister van Natuur en Stikstof, Christianne van der Wal.

Dwingelderveld als rechtspersoon

Drenthe is bolwerk van lelieteelt. Op akkers wisselen jaarlijks lelies, gladiolen en pioenrozen elkaar af. Alle akkers worden wekelijks bespoten met pesticiden en in het voorjaar met glyfosaat (round-up), ook akkers met aardappels en suikerbieten. De gemeente Westerveld vroeg de provincie maatregelen te nemen tegen zoveel gif.

De provincie veronderstelt dat het gif op de akkers blijft, maar dat is een illusie. Het verspreidt zich via de wind in de verre omgeving, tot op de heide van het Dwingelderveld. De provincie weigerde hier metingen uit te voeren. ‘Dan doen we het zelf wel’, zeiden de bewoners en richtten vijf jaar ge-

Zeehonden op het wad. FOTO HERO MOORLAG

leden de vereniging Meten=Weten op, een burgerinitiatief.

Rustend ecooloog Guido Nijland, animator en initiatiefnemer, voerde de metingen uit tot in het Dwingelderveld. Luchtmonsters en bladeren werden in een gespecialiseerd laboratorium onderzocht.

In totaal werden 77 residuen van bestrijdingsmiddelen aangetroffen, waarvan 53 in eikenbladeren. De mensen in het dorp hebben een app gemaakt om elkaar te waarschuwen als er wordt gespoten. In de tuin zitten in voorjaar en zomer kan niet meer. Men eet geen producten uit de groentetuin.

In het Dwingelderveld tast het gif het nieuwstelsel van insecten aan waardoor ze hun oriëntatie kwijtraken. Boswachters

constateren een achteruitgang van insecten, waaronder gentiaanblauwtje en heidehommel, van 78 procent. Dertig jaar geleden broedden 100 paar wulpen op het Dwingelderveld, nu nog twee. Voor de kuikens zijn er geen insecten. In de zeventiger jaren waren er in Midden-Drenthe vier Parkinsonpatiënten, nu 100. Wetenschappers spreken van een pandemie.

Het wordt hoog tijd dat Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer gaan pleiten voor het Nationaal Park Dwingelderveld, nota bene een Natura-2000 gebied, als rechtspersoon. En dan met een buffer van 500 meter rondom waarin geen enkel bestrijdingsmiddel mag worden gebruikt. Het probleem is hier vele malen groter dan in Nieuw-Zeeland.

